

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN VASRUP és CSÜTÖRTÖKÖN:
Élőzáró ár:
Hegyedre 2 K. 50 f. Felvételre 3 K. Egész évre 10 K.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar.
hová a kéziratok ölmzendők,

Hirdetéseket és nyíltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel

A magyar gazdasági munkás biztosítás reformja.

Irta: dr. Tiszti Lajos.

Tizenkét éve annak, hogy a magyar törvényhozás megalkotta az országos gazdasági munkás- és családsegélypénztárt. Az azóta lefolyt idő lehetővé tette azoknak a nehézségeknek a felfismerését, amelyekkel az új intézménynek természetesen megküzdnie kellett és alkalmat adott arra, hogy az érdekeltség körében a továbbfejlesztést célzó eivék gyökereit verjenek. Az irányadó körök konkrét javaslatát a földművelésügyi miniszter törvényjavaslatba foglalta össze s azt a múlt év májusában benyújtotta a képviselőházhoz. A zavaros politikai viszonyok folytán a javaslat csak most válhatott törvényvé. Az új törvény rendelkezéseit az alábbiakban ismertetjük...

A törvény a segélypénztár eddigi négy csoportja mellett egy új csoportot hoz létre, tudniillik a nyugdíjszoprotot. E csoportba bármily korban beléphet mindenki, kinek fokeresztését a gazdasági munka képezi. Amennyiben a belépő a csoportnak legalább tíz évig tagja volt, úgy nemcsak a rokkantság esetén, hanem 65 életéve betöltése után föltétlenül igényt tarthat a nyugdíjra. A nyugdíjszoprotbeli tagok felvételi díját 1 k-ban, tagsági díját pedig évi 10 k-ban állapította meg az új törvény. E díjak ellenében 40 évi tagság után évi 240 korona, rövidebb ideig tartó tagság után pedig aránylagosan kisebb összegű a nyugdíj; a minimum tíz évi tagság után évi 60 k. Igaz, hogy ez az összeg nem sok, de számos külföldi biztosítási rendszerhez képest annyival előnyösebb, hogy az agkori nyugdíj már a 65 életév betöltése és már tíz évi tagság után is esedékesé válik. Az évi nyugdíj összegét egyszerűen ki lehet számítani: kulcs gyanánt szolgál, hogy minden eltöltött tagsági év után az évi nyugdíj 6 koronával növekszik. Ha tehát pl. valaki 30 évi tagság után 63 életévet betöltötte, az összesen 300 k-t fizetett be s ezért föltétlenül kap haláláig 180 k. évi nyugdíjat. Ha az ilyen tag meghal, családja még egyszer 180 k. végkielégítést kap, mert az új törvény a befizetett tagsági díjak felét biztosítja segélyül a család részére, de kimondja a törvény azt is,

hogy ha az elhunyt legalább két évig volt tag és 14 éven aluli árvtát hagy maga után, úgy a haláleseti segély nem lehet kevésebb 100 koronánál. A gazdasági munkás kiskorú árvtája tehát körülményeihez képest tisztességes segélyben részesülhet.

Az új törvény a balesetbiztosítást is módosítja, amennyiben a 60 nap helyett 70 napra emeli fel, a 70 napon túl terjedő munkaképtelenség esetén pedig a teljes nyomorokét járadékát a teljes nyugdíjösszeghez hasonlóan évi 240 k-ban vagyis az eddigi maximum készterében állapítja meg, részleges munkaképtelenség esetében ennek a segélynek aránylagos része jár. Például, ha valaki a baleset után csak félannyit tud dolgozni, mint a baleset előtt, úgy évi 120 k. járadékot kap.

Javítja az új törvény a baleset folytán elhunytak családjának segélyezését is. Alaprételül megmarad továbbra is az eddigi 400 k-ás segély, de ott, ahol kettőnél több 14 éven aluli árva marad hátra, a segély a harmadik árvtól kezdve fejenként 100 k-val emelkedik, legjeljebb 800 k-ig. Például, ha a tag 5 árvt hagyott maga után, kik még 14 éven aluliak, úgy a család 700 k. segélyben részesül.

Ugyancsak az özvegyek és hátrahagyottak segélyezésén is javít a törvény, amikor a kizárólag haláleseti segélyre biztosított tagokra néve a belépési korhatárt az eddigi 50-ik év helyett a 60-ik évben állapítja meg, mely rendelkezés a jelzett életkorban fennálló elhalálozási kockázatra való tekintettel igen jelentékeny haladásnak tekinthető.

Végül kötelezi a törvény a gazdasági gépek tulajdonosait, hogy a gép mellett alkalmazott összes munkásait, az 1907. évi XIX. t. c. szerinti biztosítandó vizsgázott gépészek kivételével, az Országos gazdasági munkás- és családsegélypénztárnál biztosítsák a baleset ellen, tekintet nélkül arra, hogy gépeikkel a saját gazdaságukban, avagy mint vállalkozók, másnak gazdaságában végezhetnek munkát.

Összefoglalva a törvény újításait s egyszersmind előnyeit, megállapíthatjuk, hogy az országos gazdasági munkás- és családsegélypénztárra vonatkozó 1900. évi XVI. és 1902. évi XIV. cikknek kiegészítéséről szóló új törvény:

a) Ugy a baleset, mint a rokkant-

sági segélyt felemeli és a segélyben való részesedést megkönnyíti, vagyis a gazdasági csellédnek és munkásnak legalább megközelítően hasonló elbánnást biztosít, mint amilyenben az 1907. évi XIX. t. c. az ipari munkást részesíti.

b) A rokkantsági biztosításban való részvételt felszabadítja a 35 éven alóli életkorhoz kötött feltételtől.

c) Lehetővé teszi, hogy a biztosított bizonyos magas életkört elérve, minden esetben, tehát akkor is, ha még munkaképes és nem rokkant, nyugdíjban részesülhessen, végre

d) Halalozás esetén a hátrahagyott családról, illetve árvtokról az eddigi gyakorlatnál sokkal hatékonyabban gondoskodik.

Bizonytalanság. Soha a magyar politika életben, az alkotmány visszaállítása óta bizonytalánabb időket nem éltünk mint ma.

A politikai pártok, — a hány, annyiféleképp kombinálnak. Minden valamire való politikus, sőt minden valamire való újságíró Angur s most mindegyik azt hiszi, hogy az ő jóslása válik be. Hogy ki lesz a jövő miniszterelnöke? arra talán még ő Felsőge sem tudna feleletet adni. Hogy mi fog, jobban mondva minek kell logikai kényszerűséggel történni: arra már könnyebb megadni a feleletet. Be kell következnie a parlament munkaképességének, mert ezt kívánja Magyarország érdeke; be kell következnie a nemzeti és felségjogok ködcsönös elismerésének, mert ezt kívánja mindkét fél érdeke; s be kell következnie, akárminő formában, — a véderő létszáma emelésének, mert ezt kívánja a monarchia mindkét felének biztonsági érdeke s a hármasszövetség zavartalan fenállása.

A választójogi törvény revidálásának ideje is el fog érkezni. El kell érkeznie. Olyan alakban-e, mint ahogy Justhék kívánják, hogy amin azt az ország népének számottevő többsége kívánja, a nemzeti érdekek és magyar faj szupremációjának gondos figyelembetételével és mértéglelésével: ezt a törvényhozás többségének bölcsessége fogja elődönteni.

Mindenek előtt azonban szükséges, hogy parlamenti életünkben béke és rend legyen. Khuen-Héderváry gróf újból megbízást kapott a királytól, hogy keresse a kibontakozáshoz vezető utakat s e célból a miniszterelnök érintkezésbe is lépett a pártok vezetőivel.

A Felsőge meghallgatja már az irányadó politikuskokat is, de elfogadható kibontakozási tervet azok sem tudtak adni.

Ákár Khuen-Héderváry lesz újból miniszter elnöknek kinevezve, akár Lukács, az

törvényszék ebben a büntetőperben már több ízben kitűzte a főtárgyalást, azonban Végh Bernát soha sem volt található. A mai főtárgyalásra már elővezetésre lett elrendelve a Szentestől is egész sereg tanú van beidézve. Az ítéletre, — mely előreláthatólag nem csak a vádlottra, hanem esetleg a felbujtóra is lesújtó lesz, — kíváncsiak vagyunk.

Népgyűlés. Az általános választójog mellett, mindkét szentesi 48-as népkör rendezése miatt a f. hó 31-én Vasárnap délután 3 órakor a Tyusplacéteren leendő népgyűlés tartását, illetve az arra vonatkozó bejelentést a rendőrfőkapitány tudomásul vette.

— **Az iparosok figyelmébe.** Az alsófokú iparis-ola tantestülete ez évben tanulmányi kirándulásra viszi a 2-ik és 3-ik osztálynak arra érdemes növendékeit a fővárosi ipartelep k és egyéb nevezetességek megtekintésére. Felhívjuk mindazon iparosok figyelmét, a kiknek arra két osztálybeli tanoncuk van és hajlandók akár buzdításért, akár érdemeik elismeréséért tanoncuk részére a kirándulás költségeit fedezni és így lehetővé tenni, hogy az ő tanoncuk is részt vehessen ezen hasznos tanulmányi kirándulásban, jelentésükbe szándékukat április 15-ig az ipariskolai igazgatótól.

— **A milliomas cigány Szentesen.** Kvik Mihály milliomas üst készítő cigány a napokban Szentesen járt, hogy itt esetleg egy rézüst gyárat állítson fel. A várost azonban nem találta a gyár felállítására alkalmasnak, mert itt a gyártmányokat csak nagy költséggel lehetne előállítani, az értékesítés pedig igen nehéz lenne. A milliomas cigány családnak Újpesten szép emeletes háza és gyára van ahol az üzem már folyamatosan is van. Szegedet sem tartja alkalmasnak gyár felállításra. Innen Kolozsvárra megy s ott néz szíjjel. A család Oroszországból jött. Kvik Mihály érdekes alak, igazán dailias cigány férfi szépség, akin az asszonyok könnyen rajta felelhetnek a szemüket. Mintegy 30—35 év körüli, hosszú szakált visel. Öltözete fantasztikus kék merete fehér zsinorzáttal s ökönyvi ezüst gombokkal. Intelligens ember benyomását teszi, s 18 nyelvet beszél.

Felbős szerkesztő: Székely József
kiadótanájosn Szentes és Vidéke nyomda

2395—1912. szám.

Hirdetmény.

Tudomására hozom a közönségnek, hogy a korona- értéknek a forgalomban való kötelező használatáról szóló 1912. évi XX. t. cikk az 1912. évi március 12-én életbe lépett.

Szentes, 1912. évi március hó 14.

Dr. K. Nagy Lajos
tnok. h. polgármester.

Bútorok.

BANK, ebédlők, árszobák, szalonnák, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és konyhai berendezések, vas- és rézbútorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zingorák szállítanak bár hova

közpénzért vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

házas, nagy bútoralumban 1 kor. Teljes örengedőné. utazó mintákkal díjmentesen küldetik bárhova.

Modern lakberendezési vállalat.

Deálapost, IV. Gerlőczy utca 7. sz.
(Központi városháza mellett.) 1—40

Kiadó úri lakások.

Kossút-utca 15 szám alatt
5 ujonnan építő bolt helyiség
ápril. 24-re jutányosan kiadók.

Úri lakások

1 szobás 2 szobás és 3 szobások mellékhelyiségekkel, vízvezeték és villany, fürdőszobával ápr. 24-re kiadók. Értekezhetni lehet Kossút-utca 19. szám alatt **Tary Ernő** főhadnaggyal.

ÜZLET ÁTVÉTEL.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a dr. Reis-féle házban lévő **Schultz-féle**

Rúzszer-, festék és vegyes áru üzletet

átvettem és azt teljesen friss árukkal felszerelve bocsátom a t. közönség rendelkezésére.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyok

Szentes, 1912. márc. hó.
Teljes tisztelettel!

SZEPE ANTAL
kereskedő.

III. ker. **Andrássy utca 5 szám.** Egy

vagy két fű asztalos tanulóknak felvételük négy elemi osztályt végzett lehet csak. **BENE JOZSEF** asztalos.

„Ha FORHIN”-nal permetez,

I-SZOR
kevesebb
a gond,

II-SZOR
kevesebb
a munka,

III-SZOR
kevesebb,
a munkabér!

mert a **FORHIN** a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kezű állapotban! Nagyon erős. Tapad a nedves felületre is!

Bármily hatmatnal permetezhet vele! Semmi utóke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyárjunk az eddig dr. Aschenbrandt szakmámat képzett **RÉZKÉMPORT** és **BORDÓI PORT** is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN-gyártól, Bpest, VI. Vározi-ut. 93.

Csinos leány

aki takarítást is vállal délelőtti és délutáni alkalmazásra havi 30 korona tisztelessel április 1-re kerestetik. Cim. a kiadóhivatalban.

A „SZENTES és VIDÉKE” politikai lap ujonnan

